

Aan Provinciale Staten

DATUM	23 maart 2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	SLO	COMMISSIE	Commissie
STELLER	Erik van Hoogstraten	TELEFOONNUMMER	06-25762279
DOCUMENTUM NUMMER	82215935	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Muilekom

Onderwerp Statenbrief:

Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Tot 2040 is er vraag naar rond de 100.000 extra woningen in de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley. Daarom zijn Rijk, provincie Gelderland en gemeenten een proces van ontwerpend onderzoek gestart om te komen tot een integrale regionale verstedelijkingsstrategie 2020-2040. In die verstedelijkingsstrategie wordt de woonopgave gekoppeld aan andere opgaven in de fysieke leefomgeving. Omdat de gemeenten Renswoude, Rhenen en Veenendaal binnen de provincie Utrecht liggen en vanwege de samenhang met het Ontwikkelbeeld 2030-2040 regio Amersfoort, is de provincie Utrecht ambtelijk en bestuurlijk bij deze verstedelijkingsstrategie betrokken.

Inleiding

In het kader van de Omgevingsagenda landsdeel Oost is tussen Rijk en provincie Gelderland de afspraak gemaakt om een integrale regionale verstedelijkingsstrategie 2020-2040 voor de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley op te stellen. Deze afspraak is in het Bestuurlijk Overleg (BO) Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) landsdeel Oost najaar 2019 bevestigd.

Aanleiding en doel

Concrete aanleiding voor de verstedelijkingsstrategie is de noodzaak om rond de 100.000 woningen toe te voegen in de regio's Arnhem-Nijmegen (60.000 woningen) en FoodValley (40.000 woningen) tot 2040. Doel van de verstedelijkingsstrategie is om aan te geven waar op de korte (2025), middellange (2030) en lange termijn (2040) de extra woon- en werklocaties in dit gebied gaan komen, gekoppeld aan de andere opgaven die van belang zijn, namelijk verduurzaming van de economie, bereikbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving (groen, energietransitie en klimaatadaptatie).

Resultaat 2020

Afgelopen jaar is benut om een contourennotitie (zie bijlage) op te stellen, waarin de bouwstenen (wonen, economie, bereikbaarheid en leefomgeving (groen, energietransitie en klimaatadaptatie) en daarbij horende uitgangspunten voor de verstedelijkingsstrategie zijn vastgelegd. Ook is met behulp van het Dashboard Verstedelijking van het College van Rijksadviseurs op hoofdlijnen een inschatting gemaakt van wat de effecten zouden zijn als de verstedelijking via een geconcentreerde stedelijke ontwikkeling; polycentrische ontwikkeling en regionale spreiding zou voltrekken. U bent eerder over inhoud en proces van de verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley per Statenbrief geïnformeerd voorafgaand en na afloop van het BO MIRT landsdeel Noordwest najaar 2020.

Op weg naar een definitief concept verstedelijkingsstrategie

Om gezamenlijk de juiste keuzes te maken richting een definitief concept verstedelijkingsstrategie zijn de vier bouwstenen dit jaar verder uitgewerkt en aangescherpt en wederom getoetst aan de uitkomsten uit het Dashboard Verstedelijking. Daarmee zijn de positieve en negatieve effecten van de modellen op de woningbouwontwikkeling, de economische ontwikkeling, het nationale en regionale mobiliteitsnetwerk en op de kwaliteit van de leefomgeving zichtbaar gemaakt. Daarmee kan onderbouwd richting gegeven worden aan de gewenste verstedelijking ('meer stad en meer landschap') in deze regio's.

Het definitief concept van de verstedelijkingsstrategie bestaat uit een kaartbeeld, toelichtende tekst en handelingsperspectief. In het kaartbeeld wordt inzichtelijk gemaakt waar in de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley de komende 20-30 jaar extra locaties voor wonen en werken (bij voorkeur) worden gerealiseerd. De tekst bij dit kaartbeeld beschrijft het waarom, wat, wanneer, hoe en onder welke voorwaarden (bereikbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving) deze verstedelijking plaatsvindt. Het handelingsperspectief gaat in op een verdeling in rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen en de investeringen die nodig zijn bij de uitvoering van de verstedelijkingsstrategie. De uitwerking hiervan komt terecht in een najaar 2021 tussen Rijk, provincies en gemeenten te sluiten verstedelijkingsakkoord.

Betrokkenheid provincie Utrecht

Omdat de gemeenten Renswoude, Rhenen en Veenendaal binnen de provincie Utrecht liggen, is de provincie Utrecht betrokken bij deze verstedelijkingsstrategie. Provincie Utrecht werkt ambtelijk inhoudelijk mee en is bestuurlijk betrokken via het portefeuillehoudersoverleg RO, Wonen en Mobiliteit (regio FoodValley), (agenda)lidmaatschap van het bestuurlijk kernteam verstedelijkingsstrategie en goede bestuurlijke afstemming met de provincie Gelderland. Er is bovendien inhoudelijke overlap met het Ontwikkelbeeld 2030-2040 regio Amersfoort, omdat de gemeenten Barneveld en Nijkerk zowel deel uitmaken van zowel de regio Foodvalley als de regio Amersfoort. Tussen beide trajecten vindt inhoudelijke en procesmatige afstemming plaats. Insteek vanuit de provincies Utrecht en Gelderland is om over de eigen grenzen heen te kijken en te bezien wat voor de regio Foodvalley het beste is.

Relatie met concept Omgevingsvisie provincie Utrecht

In de concept Omgevingsvisie provincie Utrecht is aangegeven dat er in de periode tot 2040 binnen het Utrechtse gedeelte van de regio Foodvalley 7.900 tot 9.100 woningen dienen worden gebouwd om tegemoet te komen aan de geprognoseerde woningbehoefte. De totale plancapaciteit (hard, zacht en potentieel) omvat 5.200 woningen. Er moet dus nog aanvullende ruimte worden gezocht. Hierbij realiseert de provincie Utrecht zich dat regionale woningmarkt zich niet aan de provinciale grenzen houdt. De aanvullende behoefte aan werklocaties binnen het Utrechtse gedeelte van Foodvalley tot 2030 is 4 tot 24 hectare. De provinciale inzet is vooral gericht op herstructurering, verduurzaming en efficiënter ruimtegebruik van bestaande bedrijventerreinen. Bovendien is de primaire insteek accommodatie van de behoefte van het lokaal en regionaal gevestigde bedrijfsleven.

Op de korte / middellange termijn is er binnen de gemeente Veenendaal voldoende plancapaciteit om het grootste gedeelte van de woningbouwopgave in het Utrechtse gedeelte van de regio Foodvalley te realiseren. Dit gebeurt in Veenendaal-Oost en in de nabijheid van stations Veenendaal West en Veenendaal Centrum. Na circa 2030 bereikt de gemeente Veenendaal letterlijk de grenzen van haar groei. Renswoude en Rhenen krijgen indien nodig en mogelijk ruimte voor kleinschalige woningbouwuitbreiding om de lokale vitaliteit te behouden.

Voor de langere termijn is het noodzakelijk om in de regio Foodvalley op zoek te gaan naar nieuwe locaties voor integrale ontwikkeling van wonen en werken, bij voorkeur rondom knooppunten. Samen met gemeenten Ede, Renswoude en Veenendaal, regio Foodvalley en provincie Gelderland wil de provincie Utrecht allereerst de potentie van knooppunt Veenendaal-De Klomp onderzoeken. Dit gebeurt in het kader van de verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Binnen de verstedelijkingsstrategie wordt ook de potentie van locatie Veenendaal Zuid / Rhenen Noord onderzocht. Hier is nog geen knooppunt aanwezig, maar dit kan in de toekomst mogelijk wel worden gerealiseerd (ligging aan het spoor). Laatstgenoemde locatie maakt nu geen onderdeel uit van de concept Omgevingsvisie provincie Utrecht. Als uit de verstedelijkingsstrategie blijkt dat deze locatie potentie heeft voor de ontwikkeling van wonen en werken, dan kan de locatie Veenendaal Zuid / Rhenen Noord eventueel alsnog worden opgenomen bij een actualisatie van de Omgevingsvisie provincie Utrecht.

Vervolgprocedure / voortgang

7 April 2021	Informerende Statenbijeenkomst Utrecht en Gelderland over Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley (webinar).
16 April 2021	Besluit over vrijgeving eerste proeve concept Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley in bestuurlijk kernteam.
21 April 2021	BO Leefomgeving Noordwest.
19 Mei 2021	Informerende Statenbijeenkomst Utrecht over Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en Ontwikkelbeeld 2030-2040 regio Amersfoort.
20 Mei 2021	BO Leefomgeving Oost.
26 Mei 2021	Consultatie Provinciale Staten van Gelderland over eerste proeve concept Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley.
26 Mei 2021	Consultatie Commissie Omgevingsvisie provincie Utrecht over eerste proeve concept Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en Ontwikkelbeeld 2030-2040 regio Amersfoort.
Juni 2021	Verwerking opbrengst consultatie in concept Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley.
Juli 2021	Bespreking concept Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley in colleges van burgemeesters en wethouders en Gedeputeerde Staten van Utrecht en Gelderland.
September 2021	Besluitvorming over concept Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley in gemeenteraden en Provinciale Staten van Utrecht en Gelderland.
November 2021	Vaststelling Verstedelijkingsstrategie en -akkoord Arnhem-Nijmegen-Foodvalley in BO's MIRT.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen